

Националният клуб "Родолюбие" със съдействието на Министерството на образованието и науката, Синдиката на българските учители, Историческия факултет на СУ "Св. Климент Охридски", Издателство „ТАНГРА“, Националния дворец на децата, Сдружението на преподавателите по история в България, Националния исторически музей, Националния военноисторически музей, в. "Учителско дело" и в. "Аз Буки" обявява

ТРИДЕСЕТИ НАЦИОНАЛЕН УЧЕНИЧЕСКИ КОНКУРС ПОД НАСЛОВ

„Аз разбирам света единствено като поле за културно съревнование на народите.“

– 150 години от рождението на Гоце Делчев български революционер, идеолог на македоно-одринското революционно движение

ЦЕЛ:

Участниците в конкурса трябва да покажат своите познания, тълкувания и оценки за събитията и личностите по един от предложените тематични акценти като ги разгледат на фона на европейските и световни процеси.

ОРГАНИЗАЦИЯ:

Конкурсът се организира за всички ученици от общинските, държавните и частните училища, центровете за подкрепа на личностното развитие, както и за учениците от българските общности в чужбина (български държавни, съботни и неделни училища).

Провеждането е в **три възрастови групи - първа** - за ученици от пети до седми клас, **втора** – за ученици от осми до десети клас и **трета**- за ученици от единадесети и дванадесети клас

Участниците разработват един от следните формати:

- Електронна презентация;
- Реферат;
- Есе.

ОСНОВНИ ТЕМАТИЧНИ АКЦЕНТИ НА КОНКУРСА:

Участниците избират един от следните пет тематични акцента:

- ◆ Културно-историческото наследство по българските земи – хилядолетна духовна приемственост и достойно място в съвременното.
- ◆ Организации, движения и борби на българите останали под чужда власт след Берлинския конгрес от 1878 г.
- ◆ Българи с принос в националната и общочовешката история.
- ◆ Регионална история.
- ◆ Българската диаспора – от близки земи до далечни континенти.
- ◆ Лична история (на моята фамилия или на избрана друга личност)
- ◆ Национална идентичност, общочовешки ценности.
- ◆ България – люлката на Европа

ПРИМЕРНИ СЪДЪРЖАТЕЛНИ НАПРАВЛЕНИЯ

Участниците са свободни да формулират своя тема за рефератите, есетата и презентациите в съответствие с избрания тематичен акцент.

За тяхно улеснение се предлагат примерни съдържателни направления:

А) ЗА РЕФЕРАТ

- 1. Местните обичаи и традиции – вечният извор на общочовешки ценности.**

Препоръки: Разработката може да се конкретизира върху една област, един обичай или върху обредност, обща за различните религиозни и етнически групи в България. Да се потърси подходяща форма за онагледяване.

2. Българите останали след Освобождението извън България – организации, борби, съдби...

Препоръки: Разработките да се насочат не толкова към общоизвестните и масови движения и борби в Македония и Тракия, а по-скоро към местната история, местни дейци, родова история свързана с тези борби във всички български земи останали под властта на чужди държави.

3. Единство и многообразие.

Препоръки: Да се издирят, опишат и анализират исторически и съвременни факти свързани с религиозната и етническата толерантност в България. Да се проследят резултатите от тях.

4. Символите на моето родно място.

5. Моето родословие – основание за самочувствие

6. Българските будители

Препоръки: Разработката може да е посветена на една или няколко личности с принос за духовното извисяване на нацията.

7. Възкресението на един народ

Препоръки: Представяне на продължилите повече от четири десетилетия църковно-национални борби. Разработките могат да бъдат посветени както на централните събития и фигури на борбите, така и на конкретни действия или дейци от отделни населени места.

8. Пазители на българския дух – революционните организации в окупираните български земи -

Препоръки: В разработките да се отразят факти за дейността и личности от организациите в останалите под чужда власт български земи – Македония, Тракия и Добруджа.

9. Българската диаспора – български общности извън граница.

Препоръки: Разработките могат да представят историческо развитие на съответните общности – възникване, исторически събития, съвременно състояние, културен живот, родови и лични истории.

10. Жалони на българската идентичност.

Препоръки: Разработките могат да представят исторически събития, моменти от църковната история, създаването, дейността и приносите на училища, читалища, културни прояви и др.

11. Български маршрути

Препоръки: Представяне на природни забележителности и културни паметници. В работата да се използва предимно собствен снимков материал, описание и история на обекта /обектите/, предложение за туристически маршрут с карта. Атрактивното оформление и билингвистичните описания са предимство.

12. Великите българи

Препоръки: Личности с приноси в различни области – църковно-националните борби, движението за новобългарска просвета, икономика, култура, наука, спорт, изкуство и др., прославили България по света. Разработката може да е посветена на една или няколко личности, обединени от една цел.

13. Европейци в България и българи в Европа и по света

Препоръки: Личности, допринесли за достойно приобщаване на българите към европейските и световните традиции и ценности през вековете. Разработката може да представя една или няколко личности.

14. България, страна на древни култури. Забележителностите на моето родно място – от първите хора до днешни дни.

Препоръки: Проследяване развитието на човешката култура в района на родното място. Археологически обекти, разкопки. Местности, легенди. Разработката може да бъде както запознаване с отделен обект, така и комплексно проследяване на развитието.

15. Имената в родното ми място – селища и местности. Легенди за имената.

Препоръки: Разработките могат да представят спомени или легенди свързани с наименованията на селища или местности.

Б) ЗА ЕСЕТА

- Духовните ценности на моя род
- „Труд и постоянство, това е силата, с помощта на която човек става най-велик при всеко начинание.“ – Гоце Делчев
- „Върви народе възродени...“
- „Къде си вярна ти любов народна...“ - 200 години от рождението на Добри Чинтулов
- Доброто ражда добро
- Националният идеал на българите
- България – поглед от бъдещето
- В България най-много харесвам:
- Гражданин съм на Обединена Европа
- Обединена Европа – хармония в различията
- Европа след Брекзит – отслабена или консолидирана?
- Моралните добродетели на българина и съвременния свят
- „Бъди промяната, която искаш да видиш в света.“ - Махатма Ганди
- Какво обединява българите – каузи или личности?
- Съпричастност и емпатия в променящия се свят
- Пандемията – криза, предизвикателство, шанс...
- „Човек може да издържи всичко, ако има идеал, кауза, ако има вяра в нещо.“ Ст. Цанев
- Моето бъдеще е в България
- „Няма власт над оная глава, която е готова да се отдели от плещите си в името на свободата и за благото на цялото човечество.“ Христо Ботев
- "От нас зависи да бъдем равноправни с другите европейски народи." В. Левски
- Забравени идеи от миналото ни, така потребни ни днес
- Най-ценният завет на моите предци

В) ЗА ПРЕЗЕНТАЦИИ

Авторите на презентации могат да ползват всички предложени теми. Важно е да преценят точно коя тема ще съумеят да представят най-добре в избраната форма.

Изисквания за създаване на проекта

- ❖ Презентацията да отговаря на изискванията на задачата.
- ❖ Използване ефективно на технологичните възможности.
- ❖ Проектът да бъде представен на **Power Point**, да са посочени **ползваните източници и консултантите по проекта**.
- ❖ Съдържанието да бъде прецизно и научно вярно.
- ❖ Презентацията да бъде привлекателна и добре изготвена
- ❖ **Обем** – презентацията трябва да се вмести в рамките на 10 минути или до 20 слайда.

Работи представени като филм или в друга електронна форма различна от **Power Point** не се оценяват, за да съществува равнопоставеност при класирането.

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ РАЗРАБОТКИТЕ

В писмените си работи авторите трябва да изложат проучените от тях факти и събития, както и своите разсъждения и изводи по разглеждания проблем и отражението му върху нашето историческо, материално и духовно развитие и приноса на България в световната цивилизация и култура.

Желателно е участниците в конкурса да насочат вниманието си към разработването на такава тема, която по-пълно да отговаря на тяхната възраст, ниво на подготовка и интереси. Стойността на писмената работа ще бъде по-висока, ако в нея се разглежда конкретно събитие или въпрос, дали отражение върху живота на страната и оказали влияние върху други държави и народи.

На първо място от съществено значение е правилният избор на най-подходящата форма (реферат, презентация или есе), съответстваща на възрастта, знанията и уменията на учениците в зависимост от възрастовата група към която спадат. След това пристъпете към избора на темата.

Важно условие в случая е тя да бъде интересна, завладяваща за участника, за да може той да направи самостоятелни проучвания, (които да представи като приложение), анализи и изводи. Не бива да се разчита на безконтролното използване на чужд текст от източници без да са цитирани. Скъпи участници, отнасяйте се с уважение и бъдете коректни към хората, които преди вас са работили по избраната тема.

Предложените теми са само примерни и насочващи. Необходимо е участниците сами да конкретизират темата, по която ще пишат и да формулират възможно най-точното заглавие, като отчитат събитията и фактите, с които разполагат, аргументиращи най-добре тяхната теза.

Много важно е при формулирането на заглавието, обработването на информацията и след това при разработването на темата **да се потърси и използва пълноценно помощта на учители историци, литератори или специалисти по други учебни предмети, на учени, музейни работници, местните дружества по родознание и т.н.** За да засвидетелстват умения за самостоятелна работа желателно е авторите да използват спомени или разкази на преки участници в описаното събитие, автентични документи, снимки от личен архив и т.н..

Работите да се представят в два екземпляра в обем до 20 страници без приложенията (за реферати) и до пет страници за есета. Материалите, изпращани на електронни носители, да са придружени с разпечатка. Презентациите да имат хартиена „заглавна страница“ с упоменати данни за автора, консултанта и използваните програми.

За рефератите и презентациите да бъдат подготвени резюмета (до 1000 знака).

Работите не трябва да са участвали в други конкурси.

При разработване на темите авторите могат да ползват и някои **по-важни годишници, които ще бъдат отбелязани през 2022 година:**

20.8.917 - Битката при Ахелой, в която българските войски, водени от цар Симеон I, разбиват византийските.

27.5.927 - Умира цар Симеон Велики във Велики Преслав

8.10.927 - Българската църква е обявена за автокефална църква и за първи български патриарх е избран Дамян — архиепископ на Дръстър (Силистра).

4.9.1207 - Българите убиват Бонифаций Монфератски, един от водачите на Четвъртия кръстоносен поход; главата му е изпратена на цар Калоян (1197–1207)

3.10.1582 - Въведен е Григорианският календар от папа Григорий XIII; в Италия, Полша, Португалия и Испания 4 октомври е последван от 15 октомври.

1.1.1622 - Папската канцелария приема 1 януари за начало на годината (дотогава начало на годината е 25 март).

18.7.1837 - Роден Васил Левски, български революционер († 1873).

3.6.1862 - Избухват сражения между сърби и турци в Белград. Първа българска легия на Георги Сава Раковски се намесва в конфликта.

28.2.1872 - Антим I е избран за пръв екзарх на Българската екзархия.

29.4.1872 - Започва Първото общо събрание на БРЦК в Букурещ, което приема Програма и Устав на БРЦК.

10.9.1872 - Васил Левски създава първия революционен окръг в страната с център с. Голям извор, Тетевенско

20.11.1872 - В Солун Неделя Петкова основава женското дружество „Възрождение“.

24.4.1877 - Начало на Руско-турската война (1877–1878). Руският император Александър II с манифест обявява война на Османската империя.

7.7.1877 - Руско-турска война (1877–1878). Предният отряд от руската армия, начело с генерал Гурко, влиза в Търново.

21.8.1877 - Руско-турска война (1877–1878). Начало на Втората битка при Шипка.

10.12.1877 - Руско-турска война (1877–1878). Битка при Плевен. Руските войски превземат Плевен след 3-месечна обсада.

25.6.1887 - За княз на България ВНС избира Фердинанд I.

28.9.1887 - В България се произвеждат избори за V Обикновено народно събрание, спечелени от поддръжници на Стефан Стамболов. Гласуват 22% от избирателите

14.3.1897 - В България е обнародван Закон за задължително носене на дрехи и обувки местно производство от държавните чиновници

23.9.1902 - Избухва Горноджумайското въстание

5.10.1912 - Балканска война. Балканският съюз обявява война на Турция.

5.10.1915 - Първа световна война. България влиза във войната на страната на Централните сили..

27.2.1922 - Върховният съд на САЩ единодушно приема 19-ата поправка в конституцията, гарантираща изборителни права на жените.

9.12.1927 - Подписана е спогодбата „Моллов – Кафандарис” за размяна на население между България и Гърция.

1.6.1942 - Втора световна война. За шпионаж в полза на СССР е осъден на смърт и екзекутиран ген. Владимир Заимов.

10.2.1947 - В Париж е подписан мирен договор между България и държавите от Антихитлеристката коалиция.

16.8.1947 - Никола Петков, лидерът на опозицията в България, е осъден на смърт чрез обесване.

4.12.1947 - Шестото Велико народно събрание приема Конституция на Народна република България, известна като Димитровска конституция.

25.3.1957 - С подписването на Римския договор Франция, Федерална република Германия, Италия, Белгия, Нидерландия и Люксембург поставят началото на Европейската общност.

9.9.1972 - Българската телевизия излъчва първоцветно предаване – манифестацията от площад „9 септември” (дн. „Александър Батенберг”)

16.11.1972 - Генералната конференция на ЮНЕСКО приема Конвенцията за опазване на световното културно и природно наследство за създаване на Програма за световното наследство

28.9.1987 - На площад „Свобода” в Русе над 300 души протестират срещу безразличието на управниците за хлорните румънски отрови над града

7.5.1992 - България е приета за редовен член на Съвета на Европа. -

1.1.2007 - Разширяване на ЕС. България и Румъния се присъединяват към Европейския съюз. Българският език става един от официалните езици на Европейския съюз.

КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА:

1. ЗА РЕФЕРАТ

- 1.1. Познаване, използване и коректно цитиране на проучени исторически изследвания и разнообразни източници.
- 1.2. Достоверно, точно и изчерпателно описание на фактите по темата (въпроса или събитието).
- 1.3. Задълбочено осмисляне и съпоставка на представените факти и привеждане на аргументи.
- 1.4. Убедително структуриране на изложението.
- 1.5. Използване на научен стил и език
- 1.6. Наличие на елементи на лична проучвателска дейност и на собствени разсъждения и изводи във връзка с разглежданите проблеми .
- 1.7. Техническо оформление; спазен обем (до 20 стандартни печатни страници; справочен апарат; приложения; естетически външен вид.

2. ЗА ЕСЕ

- 2.1. Оригиналност на заглавието
- 2.2. Ясно открояване на теза
- 2.3. Убедителна подкрепа на тезата с факти и аргументи
- 2.4. Наличие на собствени разсъждения във връзка с поставената теза
- 2.5. Оригинално изразена лична позиция
- 2.6. Очертани елементи на структура
- 2.7. Спазване на книжовните норми
- 2.8. Спазени технически изисквания и обем.

3. ЗА ПРЕЗЕНТАЦИЯ

Предварително зададени параметри: формат PPS; наличието на **първи слайд - тема и автор, консултант; втори слайд – резюме; последен слайд – използвани източници; без самоцелни ефекти; автоматично и ръчно управление**

3.1. Логически организиран подбор на факти и изображения по избраната тема.

3.2. Открояване на предимствата, довели до избора на презентация при разработване на темата

3.3. Обвързване на презентацията с овладяването на знания и умения по информационни технологии, природознание, изобразително изкуство; съответствието им на стандартните технически изисквания към презентации

3.4. Достоверност, точност и краткост на авторските текстове и логическата им обвързаност с изображенията.

3.5. Използване на разнообразни автентични източници.

3.6. Лично участие при събиране и обработка на фактологичния материал.

3.7. Коректно позоваване на използваните източници

3.8. Прецизно дозиране на подбраните материали и текст, така че да могат реално да бъдат представени в рамките на зададените 10 минути

3.9. Техническо оформление :

- В презентацията да е налице хармонично съчетание на текст, изображения, таблично и графично представяне на информацията (там където съдържанието позволява това).

- Ако темата позволява да се използват в максимална степен снимки от личен архив.

- Прецизно да се определи необходимото време и по желание да се зададе на автоматично прелистване.

- Висока степен на четивност на текста по отношение на размер, шрифт, съчетаване на шрифтове, цвят, фонове и пр.

- Дозираност на елементите на всеки слайд.

КЛАСИРАНЕ:

ПЪРВИ КРЪГ - УЧИЛИЩНО ИЛИ РЕГИОНАЛНО НИВО

Класирането на училищно или регионално ниво приключва до **01. 06. 2022 г.** В комисията за оценка на работите е необходимо да участват учители, отговарящи по специалност на темите в предложените разработки, както и представители на РУО и музейни работници. Допуска се комисията да препоръча доработване на класираните работи.

За участие в националния етап се изисква в срок до **30. 06. 2022 г.** да се изпратят класираните **от първо до трето място** разработки в НК "Родолюбие" на посочения по-долу адрес. Те трябва да са придружени с **протокол от комисията по оценяването, списък с имената, датата и годината на раждане и темите на участниците, телефон и електронен адрес на училището и участника за обратна връзка, име на консултанта.** Желателно е копие от протокола да се изпрати до РУО.

Работите да се представят в два екземпляра в обем до 20 страници без приложенията (за реферати) и до пет страници за есетата. Материалите, изпращани на електронни носители, да са придружени с разпечатка. Презентациите да имат хартиена „заглавна страница“ с **упоменати данни за автора, консултанта и използваните програми.**

Изпращането на разработките само по електронна поща се приема по изключение и е само за тези изпращани от участници извън страната. **Изпратените по електронната поща работи трябва да бъдат озаглавени на латиница и придружени с писма, съдържащи цялата изисквана информация.**

За рефератите и презентациите да бъдат подготвени резюмета (до 1000 знака).

Участие на един ученик с разработки в различните направления по една и съща тема не се допуска.

ВТОРИ КРЪГ - НАЦИОНАЛНО НИВО ОЦЕНЯВАНЕ

Провежда се от **01. 09. до 20. 10. 2022 г.**

Изпратените на електронната поща на клуба таблици и резюмета са основание за оценяване на работите. Разработките се оценяват от специализирано жури. Номинираните се представят на Обществения съвет, който предлага на институциите съорганизатори да определят сред тях специалните си награди.

ТРЕТИ КРЪГ - НАЦИОНАЛНО НИВО КЛАСИРАНЕ

Авторите на реферати и презентации, предложени от комисията за класиране (от първо до трето място), ще бъдат поканени да участват в още един кръг в деня на награждаването или в деня преди награждаването, за което ще бъдат предварително информирани. Уведомителното писмо до тях ще включва и конкретни указания за формата на този кръг.

Във възрастовите групи VIII– X клас и XI – XII клас от първо до трето място се класират само ИНДИВИДУАЛНИ разработки, а не колективни (чл. 16, ал. 1 т. 1 от НАРЕДБА за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби).

Неявилите се на третия кръг ще бъдат класирани след участвалите в него.

Отличените есета се класират според броя на получените точки.

ОЦЕНЯВАНЕ НА РАЗРАБОТКИТЕ НА НАЦИОНАЛНО НИВО

Оценяването се извършва от специализирана независима комисия, с висока квалификация. Комисията оценява разработките по точкова система, съобразно със зададените критерии. В картите за оценяване присъстват и кратки писмени рецензии за достоинства и пропуските в разработките. Нейните оценки са окончателни и не подлежат на преразглеждане.

Всички наградени участници се уведомяват писмено на посочената електронна поща. Уведомяват се и съответните РУО.

НАГРАЖДАВАНЕ

Националният конкурс е включен в Националния календар за извънучилищните изяви и в програмата на МОН за насърчаване на творческите способности на децата.

Резултатите от конкурса се обявяват в началото на ноември, в чест на Деня на народните будители.

Рефератите, есетата и презентациите се класират в трите възрастови групи – ученици V – VII клас, ученици VIII – X клас и ученици XI – XII клас. Награждават се консултантите на отличените участници. Присъждат се и специални награди от институции, стопански и обществени организации.

На тържествена церемония всички отличени получават грамоти и предметни награди.

Класираните индивидуални участници в разделите „Реферат“ и „Презентации“ (с навършени 14 и ненавършени 18 години **към датата на обявяване на резултатите**) получават и право да кандидатстват за едногодишна стипендия по програмата на МОН за насърчаване на творческите способности на децата. Те трябва да отговарят на всички изисквания, посочени в нея.

Списъкът на наградените се публикува на сайта на клуба, сайта на СБУ и във в. „Учителско дело“.

По време на конкурса Националният клуб ще проведе анкетиране на участниците, с оглед усъвършенстване на механизма и процедурата на провеждане.

Организаторите на конкурса призовават училищните ръководства, учителите по история, философия, български език и литература, както и всички останали, специалистите в центровете за подкрепа на личностното развитие и българските общности зад граница да популяризират проблематиката и да създадат условия за участие на повече ученици в тази родолюбива традиция.

Адресът за изпращане на конкурсните работи е:

София, пк. 1000, ул. „Ген. Паренсов 11,

Телефони за справки 02/9877818, 0879997304; e-mail: nkrodolubie@abv.bg

ОБЩЕСТВЕН СЪВЕТ НА НК “РОДОЛЮБИЕ”